

Pool säännöt

1. Yleiset säännöt

Seuraavat yleiset säännöt ovat voimassa kaikissa pelimuodoissa paitsi erillisen pelimuodon säännöissä toisin mainittuna. Lisäksi on käytössä säädöstö, joka kattaa asiat jotka eivät varsinaisesti liity itse peliin, vaan esimerkiksi välineistöön ja turnausten järjestämiseen.

Biljardia pelataan verkakankaan peittämällä pöydällä, joka on rajoitettu kumivalleilla. Pelaaja käyttää biljardikeppiä lyödäkseen lyöntipalloa joka taas osuu kohdepalloihin. Tarkoituksena on saada kohdepallot kuuteen pussiin, jotka sijaitsevat valleissa. Pelimuodot vaihtelevat riippuen mitkä pallot ovat kohdepalloja ja mitä tarvitaan pelin voittoon.

1.1 Pelaajan vastuu

Pelaajan vastuulla on tietää kaikki säännöt, säädöstö ja aikataulut liittyen turnauksiin. Vaikka turnauksen toimitsijat yrittävät saattaa kaikki nämä asiat pelaajien tietoon, on lopullinen vastuu aina pelaajalla.

1.2 Teikkaus

Teikkaus on ottelun ensimmäinen lyönti ja määrää pelijärjestyksen. Teikkauksen voittanut pelaaja valitsee kumpi pelaaja aloittaa.

Tuomari asettaa kaksi palloa kummallekin puolelle pöytää aloitusviivan taakse lähelle sitä. Pelaajat lyövät palloja melkein samanaikaisesti alapäädyn valliin tarkoituksenaan saada pallo jäämään mahdollisimman lähellä aloituspäädyn vallia.

Teikkaus hylätään ja pelaaja ei voi voittaa teikkausta, jos pallo:

- a) ylittää pitkittäisen keskilinjan;
- b) osuu alapäädyn valliin useamman kuin kerran;
- c) menee pussiin tai poistuu pelialueelta;
- d) koskettaa sivuvallia;
- e) jää aloituspäädyn kulmapussiin syvemmälle kuin aloituspäädyn vallilinja.

Lisäksi teikkaus hylätään, jos joku muu kuin *6.9 Pallot liikkeessä* -säännön ei-kohdepallon virhe tapahtuu.

Pelaajat teikkaavat uudestaan, jos:

- a) pelaaja lyö palloa, jos toisen pelaajan lyömä pallo on jo ehtinyt koskea alapäädyn valliin;
- b) tuomari ei saa selvyyttä kumman pelaajan pallo on lähempänä aloituspäädyn vallia;
- c) molempien teikkaus hylätään.

1.3 Välineiden käyttö

Välineiden pitää olla WPA:n säädöstön mukaiset. Yleisesti, pelaajat eivät saa alkaa käyttää uuden tyyppisiä pelivälineitä. Seuraavat käyttötavat muiden muassa ovat hyväksyttäviä. Jos pelaaja on epävarma tietyn välineen käyttötavasta, hänen pitäisi keskustella siitä turnausjohdon kanssa ennen turnauspelaamisen alkua. Välinettä pitää

käyttää ainoastaan siihen tarkoitukseen mihin sitä on tarkoitettu käytettävän. (Ks. 6.17 *Epäurheilijamainen käyttäytyminen*)

- a) Biljardikeppi – Pelaajan on sallittua vaihtaa keppiä kesken pelin, kuten esimerkiksi aloituskepin, hyppykepin ja normaalin pelikepin välillä.
- b) Liitu – Pelaajan on sallittua käyttää liitua kiksauksen estämiseen. Myös omaa liitua voi käyttää kunhan sen väri on veran väriin sopiva.
- c) Restit – Pelaajan on sallittua käyttää maksimissaan kahta restiä kerrallaan tukeakseen keppiä lyönnissä. Pelaaja saa päättää mitkä restit ovat tällöin käytössä. Pelaaja voi käyttää myös omaa restiään, kunhan se on samanlainen kuin normaalit restit.
- d) Pelihanska – Pelaajan on sallittua käyttää pelihanskaa parantaakseen otettaan ja/tai tukikättä varten.
- e) Talkki – Pelaajan on sallittua käyttää tuomarin määräämää kohtuullista määrää talkkia.

1.4 Pallojen spottaaminen

Pallot spotataan (palautetaan pelialueelle) asettamalla ne pitkittäiselle keskilinjalle niin lähelle alapistettä kuin mahdollista alapisteen ja päätyvallin väliin liikuttamatta muita palloja. Jos palloa ei voi spotata suoraan alapisteelle, se laitetaan kiinni lähimpään palloon. Jos kyseinen pallo on lyöntipallo, ei spotattavaa palloa saa laittaa tähän kiinni vaan näiden välissä on oltava pieni rako. Jos alapisteen ja päätyvallin väliseen tilaan ei palloa voida spotata, asetetaan se alapisteen yläpuolelle mahdollisimman lähelle sitä.

1.5 Vapaa käsipallo

Kun pelaaja saa vapaan käsipallon, hän saa asettaa sen mihin tahansa pelialueelle (ks. 8.1 *Pöydän osat*) ja liikuttaa sitä kunnes hän suorittaa lyönnin. (Ks. 8.2 *Lyönti*) Pelaaja saa käyttää kepin mitä tahansa osaa lyöntipallon liikuttamiseen, myös tippiä, mutta ei eteenpäin suuntautuvalla lyöntiliikkeellä. Joissain pelimuodoissa ja useimmissa aloituslyönneissä lyöntipallo voidaan sijoittaa vain aloituslinjan taakse riippuen pelimuodosta ja silloin pätevät säännöt 6.10 *Virheellinen lyöntipallon asettaminen* ja 6.11 *Virheellinen pelaaminen aloituslinjan takaa*. Kun pelaajalla on käsipallo aloituslinjan takaa ja kaikki kohdepallot ovat aloituslinjan takana, voi hän pyytää aloituslinjaa lähimpänä olevaa kohdepalloa spotattavaksi alapisteelle. Jos kaksi kohdepalloa on yhtä kaukana aloituslinjasta, voi pelaaja valita kumpi pallo spotataan. Kohdepallo, joka on täsmälleen aloituslinjalla on pelattavissa aloituslinjan takaa.

1.6 Maalaaminen

Pelimuodoissa, joissa pelaajan tarvitsee maalata palloja, täytyy aiottu kohdepallo ja -pussi ilmoittaa jos ne eivät ole ilmiselviä. Muut yksityiskohdat, kuten valliosumat, osumat muihin palloihin sekä muut pussitetut pallot, ovat merkityksettömiä. Vain yksi kohdepallo voidaan maalata kerrallaan. Jotta maalattu pallo lasketaan hyväksytyksi, tuomarin täytyy hyväksyä maalatun pallon menneen maalattuun pussiin. Jos lyönnissä on tulkinnan varaa esim. ylilyönti, kyytipallo tai vastaava, lyöjän pitäisi maalata pallo ja pussi erikseen. Jos tuomari tai vastapelaaja on epävarma maalauksesta, voi sitä tiedustella erikseen lyöjältä.

Pelimuodoissa joissa maalaus on pakollinen, voi lyöjä maalata myös turvalyönnin eli "safetyn", jolloin lyönnin jälkeen lyöntivuoro palautuu vastapelaajalle. Spotataanko pallot kyseisen lyönnin jälkeen riippuu pelimuodosta.

1.7 Pallojen asettuminen

Pallo saattaa liikkua hieman sen jälkeen kun se näyttää pysähtyneen, mahdollisesti pöydän pinnassa olevien pienten epätasaisuuksien takia. Jos pallo ei putoa tämän seurauksena pussiin, tämän liikkeen katsotaan kuuluvan peliin ja palloa ei siirretä takaisin. Jos pallo putoaa itsekseen pussiin, se palautetaan takaisin mahdollisimman lähelle alkuperäistä sijaintia. Jos pallo putoaa itsekseen pussiin lyönnin aikana tai juuri ennen sitä niin, että sillä olisi vaikutusta peliin, niin tuomari palauttaa alkuperäisen tilanteen ja lyönti pelataan uudestaan. Lyöjää ei rankaista jos lyönnin aikana pallo liikkuu itsekseen. Ks. myös *8.3 Pussitettu pallo*.

1.8 Tilanteen palauttaminen

Kun palloja palautetaan alkuperäisille paikoilleen tai palloja otetaan puhdistettavaksi, tuomari palauttaa pallot alkuperäisille paikoilleen parhaan kykynsä mukaan. Pelaajien on hyväksyttävä tuomarin palauttama tilanne.

1.9 Ulkopuolinen vaikutus

Jos lyönnin aikana tapahtuva ulkopuolinen vaikutus vaikuttaa lyönnin lopputulokseen, tuomari palauttaa pallot alkuperäisille paikoilleen ja lyönti pelataan uudestaan. Jos ulkopuolisella vaikutuksella ei ole vaikutusta lyönnin lopputulokseen, niin tuomari palauttaa nämä vaikutuksen liikuttamat pallot alkuperäisille paikoilleen ja peli jatkuu. Jos tuomari ei pysty palauttamaan palloja alkuperäisille paikoilleen, tilanne käsitellään tasapelinä.

1.10 Tuomarin päätösten kyseenalaistaminen

Jos pelaajan mielestä tuomari on tehnyt arviointivirheen, hän voi pyytää tuomaria harkitsemaan tuomiota tai tuomion puuttumista, mutta tuomarin päätös on uudelleen arvioinnin jälkeen kuitenkin pitävä. Kuitenkin, jos pelaajan mielestä tuomarin päätös ei ole sääntöjen mukainen, hän voi valittaa tuomiosta ennalta määrätylle korkeammalle taholle. Tuomari keskeyttää pelin valituksen käsittelyn ajaksi. (Ks. kohta d. *6.17 Epäurheilijamainen käyttäytyminen*). Virheet pitää ilmoittaa viipymättä. (Ks. *6. Virheet*)

1.11 Luovutus

Jos pelaaja luovuttaa, hän häviää ottelun. Esimerkiksi, jos pelaaja ruuvaa pelikeppinsä auki kun hänen vastustajansa on pöydällä ottelun viimeisessä erässä, se tulkitaan ottelun luovutukseksi.

1.12 Tasapeli - Patti

Jos tuomarin havainnoi, että pelitilanne ei edisty ratkaisua kohti, hän ilmoittaa siitä pelaajille jonka jälkeen molemmalla pelaajalla on kolme lyöntivuoroa pöydällä. Jos näiden jälkeen tuomari päättää ettei edistymistä ole tapahtunut, hän julistaa kyseessä olevan pattitilanteen. Halutessaan pelaajat voivat hyväksyä pattitilanteen myös ilman kolmea lyöntivuoroa. Pattitilanteen kuvaus löytyy kyseisen pelimuodon säännöistä.

2. Ysipallo

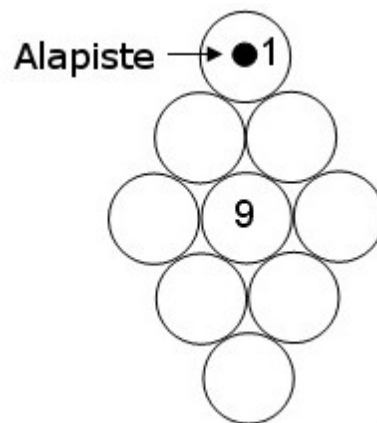
Ysipalloa pelataan yhdeksällä kohdepallolla, jotka ovat numeroitu ykkösestä yhdeksään. Kohdepallot pelataan numerojärjestyksessä. Pelaaja, joka pussittaa ysipallon laillisella lyönnillä, voittaa pelin.

2.1 Aloituksen määrääminen

Teikkauksen voittanut pelaaja valitsee kumpi aloittaa ensimmäisen erän. (Ks. *1.2 Teikkaaminen*) Normaalikäytäntö on vuoroaloitukset, mutta ks. *Säädöstö 15, Peräkkäiset aloituslyönnit*.

2.2 Ysipallon pakka

Pallot asetetaan pakkaan niin tiukkaan kuin mahdollista ”timantin” muotoiseen kuvioon, jossa ykkönen on kärkipallona ja ysipallo on pakan keskellä. Muut pallot asetetaan satunnaiseen järjestykseen ilman tarkoituksen mukaista ja tahallista pallojen järjestystä. (Ks. *Säädöstö 4. Pakan tekeminen ja tapping*)

Ysipallon pakka

2.3 Laillinen aloituslyönti

Seuraavat säännöt ovat voimassa aloituslyönneissä:

Lyöntipallo asetetaan aloituslinjan taakse

Jos mikään pallo ei mene pussiin, vähintään neljän pallon pitää osua yhteen tai useampaan valliin tai muuten kyseessä on virhelyönti (Ks. *Säädöstö 17. Aloituslyönnein vaatimukset*)

Kun käytössä on kolmen pisteen sääntö, jos yhtään palloa ei mene pussiin täytyy kolmen pallon leikata aloituslinja tai kyseessä on laiton aloitus. (Ks. *Säädöstö 18. Kolmen pisteen sääntö*)

2.4 Pelin toinen lyönti – Push out

Jos aloituksessa ei ole tapahtunut virhettä, lyöjä voi pelata ”push outin”. Hänen täytyy ilmoittaa aikeestaan tuomarille ja push outin aikana säännöt *6.2 Väärä kohdepallon ensin* ja *6.3 Osuman jälkeen ei valliosumaa* eivät ole voimassa. Jos push outia lyötäessä ei tapahdu virhettä, vastustaja päättää kumpi jatkaa.

2.5 Pelin jatkaminen

Jos pelaaja pussittaa minkä tahansa pallon lyönnillään (paitsi push outissa, ks. *2.4 Pelin toinen lyönti – push out*), hän jatkaa pöydällä ja suorittaa seuraavan lyönnin. Jos pelaaja pussittaa ysipallon laillisella lyönnillä milloin tahansa, hän voittaa pelin. Jos pelaaja ei pussita palloa tai tekee virheen, lyöntivuoro siirtyy vastustajalle ja jos virhettä ei tapahdu niin vastustaja jatkaa lyöjän jättämästä pelitilanteesta.

2.6 Pallojen spottaaminen

Jos ysipallo pussitetaan virhelyönnillä, push outilla tai lyödään ulos pelialueelta, se spotataan. (Ks. *1.4 Pallojen spottaaminen.*) Muita palloja ei missään tilanteessa spotata.

2.7 Virheet

Jos lyöjä tekee virheen, lyöntivuoro siirtyy vastustajalle, jolla on vapaa käsipallo. (Ks. *1.5 Vapaa käsipallo*).

Seuraavat ovat virheitä ysipallossa:

- 6.1 Lyöntipallo menee pussiin tai pelialueen ulkopuolelle*
- 6.2 Väärä kohdepallo ensin. Lyöntipallon pitää aina osua ensimmäisenä pöydällä pienimpään palloon.*
- 6.3 Osuman jälkeen ei valliosumaa*
- 6.4 Jalka ei kiinni maassa*
- 6.5 Pallo pelialueen ulkopuolella. Ainoa pallo joka spotataan on ysipallo.*
- 6.6 Tussi*
- 6.7 Kaksoislyönti/Kiinni olevat pallot*
- 6.8 Työntölyönti*
- 6.9 Pallot liikkeessä*
- 6.10 Virheellinen lyöntipallon asettaminen*
- 6.12 Keppi pöydällä*
- 6.13 Väärällä lyöntivuorolla pelaaminen*
- 6.15 Hidas pelaaminen*
- 6.16. Pakan sapluunavirhe*

2.8 Vakavat virheet

Jos kyseessä on *6.14 Kolme peräkkäistä virhettä* niin lyöjä häviää kyseisen pelin. Jos kyseessä on *6.17 Epäurheilijamainen käyttäytyminen*, on tuomarin tehtävä rangaista pelaajaa rikkeen vakavuuden perusteella.

2.9 Tasapeli – Patti

Pattitilanteessa pelin alkuperäinen aloittaja suorittaa uuden aloituslyönnin (Ks. *1.12 Tasapeli – Patti*)

3. Kasipallo

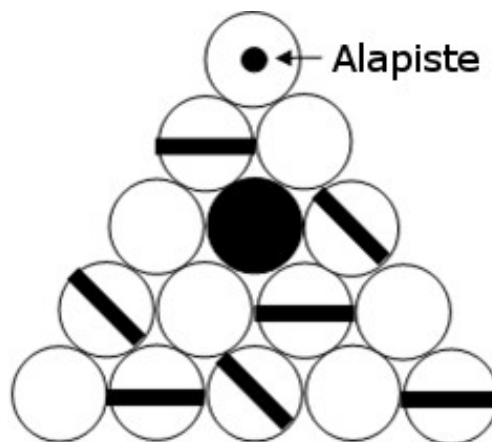
Kasipalloa pelataan 15 numeroidulla kohdepallolla sekä lyöntipallolla. Lyöjän 7 pallon ryhmä (pallot 1-7 ja 9-15) eli ”väri” pitää olla kaikki pussitettuina jotta hän voi pussittamalla kasin voittaa pelin. Kaikki lyönnit maalataan.

3.1 Aloituslyönnin määrääminen

Teikkauksen voittanut pelaaja saa päättää kumpi pelaaja lyö ensimmäisen aloituslyönnin (Ks. 1.2 *Teikkaus*). Normaali käytäntö on vuoroaloitukset (Ks. *Säädöstö 15. Peräkkäiset aloituslyönnit*)

3.2 Kasipallon pakka

Pallot asetetaan niin tiukkaan kuin mahdollista kolmion muotoiseen kuvioon niin, että kärkipallo on alapisteellä ja kasipallo on suoraan kärkipallon alapuolella. Yksi molemmista väreistä pitää olla kolmion alimman rivin kulmapalloina. Muut pallot asetetaan satunnaiseen järjestykseen ilman tarkoituksenmukaista ja tahallista pallojen järjestystä.

Kasipallon pakka

3.3 Aloituslyönti

Seuraavat säännöt ovat aloituslyönnissä voimassa:

- a) Lyöntipallo sijoitetaan aloituslinjan taakse.
- b) Mitään palloa ei maalata eikä lyöntipallon tarvitse osua tiettyyn palloon
- c) Jos aloittaja pussittaa aloituslyönnillä pallon eikä tee virhettä, hän jatkaa lyöntivuoroaan ja väri on vapaa (Ks. 3.4 *Avoim pöytä / Väriin valitseminen*)
- d) Jos aloituslyönnillä ei mene palloa pussiin, pitää neljän kohdepallon osua yhteen tai useampaan valliin tai kyseessä on laiton aloituslyönti ja vastustajalla on vaihtoehtoina:
 - 1) Jatkaa peliä aloituslyönnin jälkeisestä tilanteesta

- 2) Tehdä pakka uudestaan ja aloittaa
 - 3) Tehdä pakka uudestaan ja laittaa alkuperäinen aloittaja aloittamaan uudestaan
- e) Kasipallon pussittaminen laillisesta aloituslyönnistä ei ole virhe. Jos kasipallo menee pussiin, aloittajalla on vaihtoehtoina:
- 1) Spotata kasipallo ja jatkaa lyöntivuoroaan
 - 2) Aloittaa uudestaan
- f) Jos aloittaja pussittaa kasipallon ja samalla pussittaa lyöntipallon (Ks. 8.6 *Lyöntipallo pussiin*) vastustajalla on vaihtoehtoina:
- 1) Spotata kasipallo ja jatkaa lyöntivuoroa käsipallolla aloituslinjan takaa
 - 2) Tehdä pakka ja aloittaa
- g) Jos aloituslyönnissä jokin palloista päättyy pelialueen ulkopuolelle, on kyseessä virhe; kyseiset pallot laitetaan pussiin kasipalloa lukuun ottamatta joka spotataan ja vastustajalla on vaihtoehtoina:
- 1) Jatkaa peliä aloituslyönnin jälkeisestä tilanteesta
 - 2) Jatkaa peliä käsipallolla aloituslinjan takaa
- h) Jos aloittaja tekee virheen joka ei ole listattu yllä, vastustajalla on vaihtoehtoina:
- 1) Jatkaa peliä aloituslyönnin jälkeisestä tilanteesta
 - 2) Jatkaa peliä käsipallolla aloituslinjan takaa

3.4 Avoin pöytä / Värin valitseminen

Kun väriä ei ole vielä valittu, lyöjän pitää maalata yrittämänsä kohdepallo. Jos lyöjä onnistuu maalaamassaan lyönnissä, tulee pussitetun pallon ryhmästä hänen värinsä ja hänen vastustajalleen tulee vastaavasti toinen väri. Jos hän epäonnistuu maalaamassaan lyönnissä, väri on edelleen vapaa ja lyöntivuoro vaihtuu. Kun väri on vapaa, mihin tahansa kohdepalloon saa osua ensin paitsi kasipalloon.

3.5 Pelin jatkaminen

Lyöjä pysyy pöydällä niin kauan kuin hän laillisella lyönnillä pussittaa maalaamansa pallon tai hän voittaa pelin pussittamalla laillisella lyönnillä kasipallon.

3.6 Lyöntien maalaaminen

Aloituslyöntiä lukuun ottamatta kaikki lyönnit maalataan (Ks. 1.6 *Maalaaminen*). Kasipallo voidaan maalata vasta kun lyöjän kaikki oman ryhmän pallot ovat pussitettu. Lyöjä voi maalata turvalyönnin eli ”safetyn”, jolloin lyöntivuoro siirtyy vastustajalle lyönnin jälkeen ja kaikki pussitetut pallot jäävät pussiin (Ks. 8.17 *Turvalyönti - safety*).

3.7 Pallojen spottaaminen

Jos käsipallo menee aloituslyönnissä pussiin tai päätyy pelialueen ulkopuolelle, se spotataan tai pakka tehdään uudestaan. (Ks. 3.3 *Aloituslyönti* ja 1.4 *Pallojen spottaaminen*) Muita palloja ei spotata.

3.8 Pelin häviäminen

Lyöjä häviää pelin jos hän:

- a) tekee virheen samalla kun pussittaa käsipallon
- b) pussittaa käsipallon ennen kuin oman ryhmän pallot ovat pussitettu
- c) pussittaa käsipallon maalaamattomaan pussiin
- d) lyö käsipallon pelialueen ulkopuolelle

Nämä eivät päde aloituslyönnissä (Ks. 3.3 *Aloituslyönti*).

3.9 Virheet

Jos lyöjä tekee virheen, lyöntivuoro siirtyy vastustajalle, jolla on vapaa käsipallo ja lyöntipallo voidaan asettaa mihin tahansa pelialueelle (Ks. 1.5 *Vapaa käsipallo*)

Seuraavat ovat virheitä käsipallossa:

6.1 *Lyöntipallo menee pussiin tai pelialueen ulkopuolelle*

6.2 *Väärä kohdepallo ensin. Lyöntipallon pitää aina osua ensimmäisenä pöydällä oman ryhmän palloihin, paitsi silloin kun väri on vapaa.*

6.3 *Osuman jälkeen ei valliosumaa*

6.4 *Jalka ei kiinni lattiassa*

6.5 *Pallo pelialueen ulkopuolella. (Ks. 3.7 Pallojen spottaaminen)*

6.6 *Tussi*

6.7 *Kaksoislyönti/Kiinni olevat pallot*

6.8 *Työntölyönti*

6.9 *Pallot liikkeessä*

6.10 *Virheellinen lyöntipallon asettaminen*

6.11 *Virheellinen pelaaminen aloituslinjan takaa*

6.12 Keppi pöydällä

6.13 Väärällä lyöntivuorolla pelaaminen

6.15 Hidas pelaaminen

3.10 Vakavat virheet

Virheet listattu kohdassa *3.8 Pelin häviäminen* johtavat pelin häviämiseen. Jos kyseessä on *6.17 Epäurheilijamainen käyttäytyminen*, on tuomarin tehtävä rangaista pelaajaa rikkeen vakavuuden perusteella.

3.11 Tasapeli – Patti

Jos kyseessä on pattitilanne (Ks. *1.12 Tasapeli – Patti*), pelin alkuperäinen aloittaja suorittaa uuden aloituslyönnin.

4. 14.1 Straight Pool

14.1 Straight poolia pelataan 15 kohdepallolla ja lyöntipallolla. Jokaisesta pussitetusta pallosta, joka on pussitettu laillisella maalatulla lyönnillä, saa yhden pisteen ja pelaaja joka ensimmäisenä saavuttaa tavoitepistemäärän voittaa ottelun. 14.1 pelataan siten, että 14 pussitetun pallon jälkeen niistä tehdään pakka ja lyöjä jatkaa lyöntivuoroaan.

4.1 Teikkaaminen

Aloitussyöjän valitseminen suoritetaan teikkaamalla (Ks. *1.2 Teikkaaminen*)

4.2 14.1 pakka

Avauslyöntiä varten pallot asetetaan kolmion muotoiseen pakkaan jossa kärkipallo on alapisteellä. Kun pakka tehdään uudestaan, kärkipallon paikka jätetään vapaaksi vain jos kyseessä on 14 pallon pakka. Verkaan piirrettyä kolmion ulkoreunan rajaviivaa käytetään määräämään onko hajotuspallo pakan sisä- vai ulkopuolella. Jos pakan alueella palloille on tehty verkaan kuopat eli ns. ”tapping”, niin verkaan piirrettyä kolmion ulkoreunan rajaviivaa käytetään määräämään onko hajotuspallo pakan sisä- vai ulkopuolella.

4.3 Aloituslyönti

Seuraavat säännöt ovat voimassa aloituslyönneissä:

- a) Lyöntipallo asetetaan aloituslinjan taakse
- b) Jos aloituslyönneissä ei maalattu pallo mene pussiin, lyöntipallon osuttua pakkaan lyöntipallon ja kahden pallon on osuttava valliin tai kyseessä on aloitusvirhe (Ks. *8.4 Valliosumat*). Rangaistuksena tästä lyöjältä vähennetään kaksi pistettä. (Ks. *4.10 Aloitusvirhe*). Lyöjän vastustaja voi jatkaa lyönnin jälkeisestä tilanteesta tai pyytää aloittajaa lyömään uusi aloituslyönti, kunnes aloituslyönti täyttää sille asetetut vaatimukset tai vastustaja hyväksyy pöydän tilanteen sellaisenaan. (Ks. *4.11 Vakavat virheet*)

4.4 Pelin jatkaminen ja pelin voittaminen

Lyöjä pysyy pöydällä niin kauan kuin hän pussittaa maalatun pallon tai voittaa ottelun saavuttamalla tavoitepistemäärän. Kun pakasta on 14 palloa pussitettu, peli keskeytyy siksi aikaa kunnes pakka on tehty.

4.5 Lyöntien maalaaminen

Kaikki lyönnit maalataan, kuten on selitetty säännössä *1.6 Maalaaminen*. Lyöjä voi maalata "safetyn" jolloin lyönnin jälkeen lyöntivuoro siirtyy vastustajalle ja kaikki pussitetut pallot spotataan.

4.6 Pallojen spottaaminen

Kaikki pallot spotataan, jotka pussitetaan virhelyönneillä, turvalyönneillä, maalaamattomana tai päätyvät pelialueen ulkopuolelle. (Ks. *1.4 Pallojen spottaaminen*) Jos viidestoista pallo pitää spotata ja muut neljätoista palloa ovat koskemattomina pakassa, tämä pallo spotataan alapisteelle ja tuomari voi käyttää kolmiota apuna.

4.7 Pisteet

Lyöjä saa yhden pisteen jokaisesta laillisesti pussitetusta maalatusta pallosta. Lisäksi muista tällaisen lyönnin aikana pussitetuista pallosta saa myös yhden pisteen. Virheet rangaistaan vähentämällä virheen tehneeltä pelaajalta pisteitä. Pistetilanne voi olla virheiden ansiosta myös negatiivinen.

4.8 Erityiset pakan tekemiseen liittyvät tilanteet

Kun lyöntipallo tai viidestoista pallo vaikuttaa pakan tekemiseen, seuraavat säännöt pätevät. Pallon katsotaan olevan pakan sisällä jos se on pakan ympärillä olevan viivan sisäpuolella tai jokin osa pallosta on suoraan yläpuolelta katsottuna viivan päällä.

- Jos viidestoista pallo pussitetaan samalla lyönnillä neljännentoista pallon kanssa, kaikki 15 palloa muodostavat pakan.
- Jos sekä lyöntipallo, että viidestoista pallo on pakan sisällä, kaikki 15 palloa muodostavat pakan ja lyöjällä on käsipallo aloituslinjan takaa.
- Jos pelkkä viidestoista pallo on pakan sisällä, se asetetaan yläpisteelle tai keskipisteelle jos lyöntipallo on yläpisteellä.
- Jos pelkkä lyöntipallo on pakan sisällä, se asetetaan seuraavasti: jos viidestoista pallo on aloituslinjalla tai sen ulkopuolella, on lyöjällä käsipallo aloituslinjan takaa, ja jos taas viidestoista pallo on aloituslinjan takana, lyöntipallo asetetaan yläpisteelle tai keskipisteelle jos yläpiste on varattu.

Joka tapauksessa, ei ole rajoituksia kohdepallon suhteen pakan ensimmäisenä lyöntinä: saa lyödä mitä palloa tahansa.

Jos lyöntipallo tai kohdepallo on vain hieman pakan merkatun alueen ulkopuolella ja tehdään pakka, niin tuomarin pitäisi merkitä pallon paikka, jotta pallo voidaan täsmällisesti palauttaa alkuperäiselle paikalleen jos tuomari sitä vahingossa pakkaa tehdessään siirtää.

15. pallo \ Lyöntipallo	Pakassa	Ei pakassa Ei yläpisteellä	Yläpisteellä *
Pakassa	15. pallo: alapiste Lyöntip: sisälle	15. pallo: yläpiste Lyöntip: paikallaan	15. pallo: keskipiste Lyöntip: paikallaan
Pussissa	15. pallo: alapiste Lyöntip: sisälle	15. pallo: alapiste Lyöntip: paikallaan	15. pallo: alapiste Lyöntip: paikallaan
Sisällä Ei yläpisteellä	15. pallo: paikallaan Lyöntip: yläpiste		
Ei sisällä Ei pakassa	15. pallo: paikallaan Lyöntip: sisälle		
Yläpisteellä *	15. pallo: paikallaan Lyöntip: keskipiste		

* Yläpiste tarkoittaa, että pallo on niin lähellä yläpistettä, että se estää asettelun

4.9 Virheet

Jos lyöjä tekee normaalin virheen, häneltä vähennetään yksi piste, tarvittavat pallot spotataan ja lyöntivuoro vaihtuu. Lyöntipallo pysyy paikallaan paitsi jos alla toisin mainitaan.

Seuraavat ovat virheitä 14.1:ssä:

6.1 Lyöntipallo menee pussiin tai pelialueen ulkopuolelle. Käsipallo aloituslinjan takaa (Ks. 1.5 Vapaa käsipallo).

6.3 Osuman jälkeen ei valliosumaa

6.4 Jalka ei kiinni lattiassa

6.5 Pallo pelialueen ulkopuolella. (Kaikki pöydän ulkopuolelle päätyvät kohdepallot nostetaan alapisteelle.)

6.6 Tussi

6.7 Kaksoislyönti/Kiinni olevat pallot

6.8 Työntölyönti

6.9 Pallot liikkeessä

6.10 Virheellinen lyöntipallon asettaminen

6.11 Virheellinen pelaaminen aloituslinjan takaa. (Toisen kappaleen mukainen virhe säännössä 6.11. Lyöntipallo pelataan käsipallona linjan takaa.)

6.12 Keppi pöydällä

6.13 Väärällä lyöntivuorolla pelaaminen

6.15 Hidas pelaaminen

6.16 Pakan sapluunavirhe

4.10 Aloitusvirhe

Aloitusvirheestä lyöjää rangaistaan kahden pisteen menetyksellä (4.3 Aloituslyönti) ja mahdollisella uudelleen aloituksella. Jos normaali virhe ja aloitusvirhe tapahtuvat samalla lyönnillä, se käsitellään aloitusvirheenä.

4.11 Vakavat virheet

Kolmen peräkkäiset virheen tapauksessa (6.14 Kolme peräkkäistä virhettä), vain normaalit virheet lasketaan, joten aloitusvirhettä ei lasketa yhdeksi kolmesta peräkkäisestä virheestä. Kolmannella peräkkäisellä virheellä vähennetään pelaajalta yksi piste kuten normaalistikin ja lisäksi vähennetään 15 pistettä ja virheiden tehneen pelaajan virhelukumäärä nollataan. Tämän jälkeen tehdään 15 pallon pakka ja virheet tehnyt pelaaja suorittaa aloitussäännön mukaisen aloituslyönnin.

Epäurheilijamaisen käytöksen tapauksessa tuomari valitsee tilanteeseen sopivan rangaistuksen (Ks. 6.17 Epäurheilijamainen käytös.)

4.12 Tasapeli - Patti

Tasapelin tapahtuessa (Ks. 1.12 Tasapeli - Patti) pelaajat suorittavat teikkauksen määrittääkseen kumpi pelaajista suorittaa aloituslyönnin.

6. Virheet

Seuraavassa on lista virheistä, jos ne ovat sisällytetty pelatun pelimuodon virheiksi. Jos useita virheitä tapahtuu saman lyönnin aikana, vain vakavimman mukaan rangaistaan. Jos virhettä ei ilmoiteta ennen seuraavaa lyöntiä, katsotaan ettei virhettä tapahtunut.

6.1 Lyöntipallo menee pussiin tai pelialueen ulkopuolelle

Jos lyöntipallo menee pussiin tai pelialueen ulkopuolelle, on kyseessä virhe. Ks. 8.3 *Pussitettu pallo* ja 8.5 *Pallo pelialueen ulkopuolella*.

6.2 Väärä kohdepallo ensin

Niissä pelimuodoissa missä lyöntipallon pitää osua tiettyyn kohdepalloon tai ryhmään ensin, on virhe jos lyöntipallo osuu johonkin toiseen palloon.

6.3 Osuman jälkeen ei valliosumaa

Jos mikään pallo ei mene pussiin, on lyöntipallon osuttava kohdepalloon jonka jälkeen vähintään yhden pallon (minkä tahansa pallon) on osuttava valliin tai lyönti on virhe. (Ks. 8.4 *Valliosumat*)

6.4 Jalka ei kiinni maassa

Jos lyöjällä ei ole kepin koskettaessa lyöntipalloa vähintään yksi jalka maassa, lyönti on virhe.

6.5 Pallo pelialueen ulkopuolella

Jos pallo menee pelialueen ulkopuolelle, on kyseessä virhe. Kyseisen pelimuodon sääntöjen perusteella määritellään spotataanko pallo vai ei. (Ks. 8.5 *Pallo pelialueen ulkopuolella*)

6.6 Palloon koskettaminen – Tussi

On virhe koskettaa, siirtää tai muuttaa pallon liikerataa paitsi normaalilla lyöntipallon ja kohdepallon välisellä kontaktilla lyönnissä. On virhe koskettaa, siirtää tai muuttaa lyöntipallon liikerataa paitsi kun kyseessä on käsipallotilanne tai normaalilla eteenpäin suuntautuvalla liikkeellä, jossa kepin kärki osuu lyöntipalloon. Lyöjällä on vastuu välineistä ja esineistä jotka voivat aiheuttaa virheen, kuten liiduista, resteistä, vaatteista, hiuksista, ruumiinosista ja lyöntipallosta käsipallotilanteessa. Jos sellainen virhe on tahaton, se on normaali virhe, mutta jos se on tahallinen, se on 6.17 *Epäurheilijamainen käyttäytyminen*.

6.7 Kaksoislyönti / Kiinni olevat pallot

Jos keppi osuu lyöntipalloon enemmän kuin kerran lyönnin aikana, lyönti on virhe. Jos lyöntipallo on lähellä, mutta ei koske kohdepalloon ja kepin kärki on edelleen kiinni lyöntipallossa kun lyöntipallo osuu kohdepalloon, lyönti on virhe. Jos lyöntipallo on erittäin lähellä kohdepalloa ja lyöntipallo vain hyvin kevyesti koskettaa kohdepalloa, lyönnin ei katsota rikkovan tämän säännön ensimmäistä kohtaa, vaikka kepin kärki onkin kiinni lyöntipallossa kun lyöntipallo koskettaa kohdepalloa. Kuitenkin, jos lyöntipallo on kiinni kohdepallossa, on laillista lyödä osittain tai kokonaan kohti tätä palloa (edellyttäen, että se on pelimuodon laillinen kohdepallo) ja jos

kohdepallo liikkuu tällaisen lyönnin seurauksena, lasketaan lyöntipallon osuneen tähän kohdepalloon. (Vaikka lyöntipallossa kiinni olevaa kohdepalloa kohti voidaan lyödä, on pidettävä huoli, ettei tämän säännön ensimmäistä kohtaa rikota, varsinkin jos lähettyvillä on muita palloja.)

Lyöntipallo ei ole kiinni missään pallossa, ellei sitä erikseen tuomari tai vastustaja ilmoita. Lyöjän vastuulla on saada ilmoitus tästä ennen lyöntiä. Jos lyöntipallo lyödään pois päin kiinni olevasta pallostakaan, ei osumaa kohdepalloon katsota tapahtuneen ellei sitä kyseisen pelimuodon säännöissä erikseen mainita.

6.8 Työntölyönti

On virhe pitää lyödessä kepin kärkeä kiinni lyöntipallossa pidemmän aikaa kuin normaaleissa lyönneissä.

6.9 Pallot liikkeessä

On virhe suorittaa lyönti kun mikä tahansa pallo on vielä liikkeessä ja pyörimässä.

6.10 Virheellinen lyöntipallon asettaminen

Kun lyöjällä on käsipallo aloituslinjan takaa, on virhe suorittaa lyönti aloituslinjalta tai sen edestä. Jos lyöjä on epävarma onko lyöntipallo aloituslinjan takana, voi hän sitä tiedustella tuomarilta.

6.11 Virheellinen pelaaminen aloituslinjan takaa

Kun lyöjällä on vapaa käsipallon aloituslinjan takaa ja lyöntipallo osuu ensimmäisenä kohdepalloon joka on myös aloituslinjan takana, on lyönti virhe paitsi jos lyöntipallo on jo ylittänyt aloituslinjan ennen osumaa. Jos tällainen virhe on tahallinen, se tuomitaan epäurheilijamaiseksi käyttäytymiseksi.

Lyöntipallon pitää joko ylittää aloituslinja tai osua palloon joka on aloituslinjalla tai sen edessä tai lyönti on virhe ja vastustajalla on käsipallo kyseisen pelimuodon sääntöjen mukaisesti. Jos kyseinen lyönti on tahallinen, on kyseessä epäurheilijamainen käytös.

6.12 Keppi pöydällä

Jos lyöjä käyttää keppiä lyönnin tähtäämiseen ja mittaamiseen laittamalla sen pöydälle ilman, että lyöjän käsi koskettaa sitä, on kyseessä virhe.

6.13 Väärällä lyöntivuorolla pelaaminen

On normaali virhe lyödä väärällä lyöntivuorolla. Yleensä peli jatkuu virheellisen lyönnin jälkeisestä pelitilanteesta. Jos pelaaja pelaa tahallaan väärällä lyöntivuorolla, katsotaan se

6.16. Epäurheilijamaiseksi käyttäytymiseksi.

6.14 Kolme peräkkäistä virhettä

Jos pelaaja tekee kolme peräkkäistä virhettä ilman että välissä on laillinen lyönti, on kyseessä vakava virhe. Pelimuodoissa joissa yhdestä pelistä saa yhden pisteen, kuten ysipallossa, virheiden täytyy tapahtua yhden pelin aikana. Joissain pelimuodoissa, kuten kasipallossa, tämä sääntö ei ole voimassa.

Tuomarin on varoitettava lyöjää kun hänellä on kaksi peräkkäistä virhettä tehtynä lyöjän saapuessa pöydälle. Muutoin mahdollinen kolmas peräkkäinen virhe lasketaan vasta toiseksi peräkkäiseksi virheeksi.

6.15 Hidas pelaaminen

Jos tuomarin mielestä pelaaja pelaa liian hitaasti, hän voi neuvoa pelaajaa pelaamaan nopeammin. Jos pelaaja ei ala pelata nopeammin, tuomari voi alkaa kellottaa peliä (nk. shot clock), joka on tällöin voimassa molemmille pelaajille. Jos lyöjä ylittää lyönnissään turnauksen määräämän aikarajan, on kyseessä virhe ja tuomio on kyseisen pelimuodon mukainen rangaistus virheestä. (Sääntö 6.17 *Epäurheilijamainen käyttäytyminen* voi myös tulla kysymykseen.)

6.16 Pakan sapluunavirhe

On virhe mikäli pakan sapluuna, pelialueelta poistamisen jälkeen, vaikuttaa peliin esimerkiksi jos sapluuna on vallin päällä ja pallo osuu sapluunaan.

6.17 Epäurheilijamainen käyttäytyminen

Normaali rangaistus epäurheilijamaisesta käyttäytymisestä on sama kuin vakavassa virheessä, mutta tuomari voi tuomita rangaistuksen oman harkintansa mukaan. Muita mahdollisia rangaistuksia ovat mm. varoitus; tavallinen virhe joka lasketaan yhdeksi mahdollisesta kolmen peräkkäisen virheen sarjasta; vakava virhe; pelin häviö; erän häviö; ottelun häviö; turnauksesta sulkeminen joka sisältää mahdollisesti myös palkintojen, pokaalien ja ranking –pisteiden eväämisen.

Epäurheilijamainen käyttäytyminen on mitä tahansa käyttäytymistä joka tuo lajille huonoa mainetta tai häiritsee tai muuttaa peliä siten, että tasapuolinen pelaaminen ei ole mahdollista. Se sisältää:

- a) vastustajan häiritseminen;
- b) pallojen liikuttaminen muuten kuin normaalilla lyönnillä;
- c) tahallinen kiksaaminen (miscue);
- d) pelin jatkaminen virheen ilmoittamisen tai pelin pysäyttämisen jälkeen;
- e) ottelun aikana harjoittelemisen;
- f) merkintöjen tekeminen pöytään;
- g) pelin viivyttäminen; ja
- h) välineiden asiaankuulumaton käyttö

8. Määritelmät

Seuraavat määritelmät ovat voimassa kaikissa säännöissä.

8.1 Pöydän osat

Tarkat yksityiskohdat, mitat ja viimeisimmät tiedot löytyvät WPA:n internet sivuilta (<http://www.wpa-pool.com>)

Pöytä koostuu valleista, vallikumeista, pelialustasta ja pusseista. Kohdepallot sijoitetaan useimmiten pöydän alapäähän ja lyöntipallo pöydän yläpäähän. Jos lyöntipallo sijoitetaan aloituslinjan taakse, koostuu tämä alue yläpäädyn ja aloituslinjan välisestä alueesta, pois lukien aloituslinja.

Vallikumit, vallien päällinen osa, pussit ja pussien reunukset ovat osa valleja.

Kuvassa on 4 eri linjaa:

Pitkittäinen keskilinja, joka jakaa pöydän pitkittäin kahteen alueeseen;

aloituslinja, joka rajaa pöydän yläpään neljänneksen;

alapään linja, joka rajaa pöydän alapään neljänneksen; ja

poikittainen keskilinja, joka rajaa pöydän kahteen osaan keskipussien väliltä.

Näiden linjojen merkitseminen määrittellään alla.

Vallien päälle voi olla laitettu merkkejä, joita kutsutaan tähtäyspisteiksi tai timanteiksi, jotka merkitsevät neljäsosittain leveyden ja kahdeksanosittain pöydän pituuden mitattuna vastakkaisesta vallikumista toiseen.

Tasaisella pelialustalla, veran peittämällä alueella, täytyy olla seuraavat merkittynä jos kyseisessä pelimuodossa näitä merkintöjä tarvitaan:

Alapiste, jossa pitkittäinen keskilinja ja alapään linja risteävät;

Yläpiste, jossa pitkittäinen keskilinja ja aloituslinja risteävät;

Keskipiste, jossa pitkittäinen ja poikittainen keskilinja risteävät;

Aloituslinja;

Spottauslinja, joka on alapään pisteen ja alapäädyn keskipisteen välinen linja; ja kolmion ulkopuolinen ääriiviiva.

8.2 Lyönti

Lyönti alkaa, kun kepin eteenpäin suuntautuvan liikkeen seurauksena kepin kärki koskettaa lyöntipalloja. Lyönti päättyy, kun kaikkien pallojen liike ja pyöriminen pysähtyy. Lyönti on laillinen jos lyöjä ei tee virhettä lyönnin aikana.

8.3 Pussitettu pallo

Pallo lasketaan pussitetuksi, kun se pysähtyy pussiin pöydän pelialustan tason alapuolelle tai päättyy pöydän pallonkeräyslaatikkoon. Pallo, joka on pussin suulla osittain toisen pallon tukemana, lasketaan pussitetuksi, jos tukea tarjoavan pallon poistamisen jälkeen kyseinen pallo menee pussiin.

Jos pallo pysähtyy pussin suulle ja pysyy näennäisen liikkumattomana viiden sekunnin ajan, ei sitä lasketa pussitetuksi jos se myöhemmin putoaa itsekseen pussiin. Ks. *1.7 Pallojen asettuminen* lisätietoja varten. Tämän viiden sekunnin ajan tuomarin on katsottava ettei seuraavaa lyöntiä suoriteta. Palloa, joka käytyään pussissa palaa takaisin pöydälle, ei lasketa pussitetuksi.

8.4 Valliosumat

Pallon lasketaan osuneen valliin, jos se ei kosketa vallia ja sen jälkeen koskettaa valliin. Pallo, joka on kiinni vallissa, ei lasketa osuneen siihen valliin paitsi jos se irtoaa vallista ja sen jälkeen osuu siihen. Pallo, joka menee pussiin tai menee pelialueen ulkopuolelle, lasketaan myös osuneeksi valliin. Pallon ei katsota olevan kiinni vallissa ellei sitä erikseen ilmoiteta tuomarin, lyöjän tai vastustajan toimesta. Ks. Säädestö 27.
Kiinni olevien pallojen ilmoittaminen.

8.5 Pallo pelialueen ulkopuolella

Pallon katsotaan poistuneen pelialueelta, jos se pysähtyy muualle kuin pelialustalle, mutta ei pussiin. Pallon katsotaan myös poistuneen pelialueelta jos se olisi poistunut pelialueelta, mutta osuessaan valaisimeen, liituun, pelaajaan tai vastaavaan, se palaakin takaisin pöydälle.

Pallo joka käy vallin päällä ja palaa takaisin pelialueelle, ei katsota käyneen pelialueen ulkopuolella.

8.6 Lyöntipallo pussiin

Jos lyöntipallo menee pussiin, on kyseessä virhe.

8.7 Lyöntipallo

Lyöntipallo on pallo jota lyödään jotta voidaan suorittaa lyönti. Se on perinteisesti valkoinen, mutta voi sisältää logomerkintöjä tai pisteitä. Pool –biljardissa käytetään vain yhtä lyöntipalloa.

8.8 Kohdepallot

Lyöntipallo osuu kohdepalloihin jolloin tarkoituksena on usein pussittaa kohdepalloja. Kohdepallot ovat yleensä numeroitu ykkösestä siihen numeroon kuinka montaa palloa pelissä tarvitaan. Tarkemmat kuvaukset kohdepallojen väreistä ja merkinnöistä löytyvät WPA:n internet sivuilta (<http://www.wpa-pool.com>)

8.9 Erä

Joissakin otteluissa on käytössä erät, jolloin tietty määrä voitettuja eriä päättää ottelun. Myöskin, tietty määrä voitettuja pelejä tai pisteitä päättää erän.

8.10 Peli

Peli on yhden pakallisen verran palloja. Joissain peleissä, kuten esimerkiksi ysipallossa, yhdestä pelistä saa voittanut pelaaja yhden pisteen.

8.11 Aloituslyönti

Aloituslyönti aloittaa uuden pelin, myös mahdollisesti erän tai ottelun. Aloituslyönti tapahtuu kun pallot ovat koottu pakaksi ja lyöjä lyö aloituslinjan takaa yleensä tarkoituksena hajottaa pakka.

8.12 Lyöntivuoro

Lyöntivuoron aikana vain yksi pelaaja suorittaa lyöntejä. Se alkaa kun on laillista suorittaa lyönti ja päättyy siihen kun ei ole enää laillista hänen suorittaa lyönti. Joissain

pelimuodoissa pelaaja voi päättää, ettei tule pöydälle tietyissä tilanteissa suorittamaan lyöntiä jolloin pöydällä ollut pelaaja jatkaa lyöntivuoroaan. (esim. push-out ysipallossa).

8.13 Pallojen sijainti

Pallon sijainti määritellään sen keskikohdan pystyprojektiona suoraan ylhäältä alaspäin kohti pöydän pintaa. Pallon määritellään sijaitsevan linjalla tai pisteellä kun sen keskipiste on suoraan tämän linjan tai pisteen kohdalla.

8.14 Pallojen spottaaminen

Joissain pelimuodoissa kohdepalloja palautetaan pelialueelle muuten kuin tekemällä niistä uusi pakka. Tällöin puhutaan pallojen spottaamisesta. Ks. *1.4 Pallojen spottaaminen*.

8.15 Tilanteen palauttaminen

Jos pallojen sijainti muuttuu sääntöjen vastaisesti, kyseisen pelimuodon säännöt saattavat vaatia niiden palauttamista alkuperäisille paikoilleen. Tuomari palauttaa pallot alkuperäisille paikoilleen niin tarkasti kuin mahdollista.

8.16 Hyppylyönti

Hyppylyönnissä lyöntipallo lyödään esteen yli kuten esimerkiksi pallon tai vallin osan. Lyönnin laillisuus riippuu siitä, miten se on suoritettu ja mitkä ovat lyöjän aiheet. Yleensä hyppylyönti lyödään nostamalla kepin takaosa ylös ja lyömällä alaviistoon kohti lyöntipalloa.

8.17 Turvalyönti – ”safety”

Lyönnin sanotaan olevan turvalyönti, jos kyseessä on pelimuoto jossa kohdepallot maalataan ja lyöjä ilmoittaa tuomarille tai vastustajalleen lyövänsä turvalyönnin tai ”safetyn” ennen lyönnin suorittamista. Lyönnin jälkeen vuoro siirtyy vastustajalle.

8.18 Kiksaus (miscue)

Kiksaus tapahtuu kun kepin kärki liukuu pois lyöntipallosta johtuen mahdollisesti liian epäkeskeisestä osumasta tai riittämättömästä liidun määrästä kepin kärjessä. Kiksausken yhteydessä kuuluu usein terävä ääni ja se myös johtaa kepin kärjen värin muuttumiseen. Vaikkakin usein kiksauksen yhteydessä kepin sivu osuu myös lyöntipalloon, ei sitä kuitenkaan todeta tapahtuneeksi ellei tästä jää selkeä jälki. Lyönti, jossa lyöntipallon alta ”kaivetaan” osumalla lyöntipalloon ja pöydän pintaan samanaikaisesti ja joka johtaa lyöntipallon nousemiseen ilmaan pöydän pinnalta, katsotaan kiksaukseksi. Huomaa, että tahalliset kiksaukset käsitellään säännössä *6.17 Epäurheilijamainen käyttäytyminen*.

9. 10-pallon säännöt

10-palloa pelataan kymmenellä numeroidulla pallolla yhdestä kymmeneen ja lyöntipallolla siten, että kaikki lyönnit maalataan. Pallot pelataan nousevassa järjestyksessä ja pöydällä pieninumeroisimpaan palloon pitää osua lyöntipallolla ensin jotta lyönti olisi laillinen. Jos 10- pallo menee aloituslyönnistä, se spotataan ja pelaaja jatkaa lyöntivuoroaan. Vain yksi pallo maalataan kerrallaan lyöntiä kohden, paitsi aloituslyönnissä jossa ei saa maalata mitään. (ks. *9.5 Lyöntien maalaaminen ja pallojen pussittaminen*)

9.1 Teikkaus

Pelaaja joka voittaa teikkauksen saa valita kuka suorittaa aloituslyönnin. (ks. *1.2 Teikkaus*). Normaalissa pelimuodossa on vuoroaloitukset. Katso kuitenkin säädösten kohta 15 Peräkkäiset aloituslyönnit.

9.2 Pakka

Pallot laitetaan kolmionmuotoiseksi pakaksi mahdollisimman lähelle toisiaan siten että 1-pallo on kolmion kärjessä ja aloituspisteellä ja 10-pallo on pakan keskellä. Muut pakan pallot asetetaan sattumanvaraiseen järjestykseen (ks. Säädösten kohta *4 Pakan tekeminen ja tapping.*)

9.3 Aloituslyönti

Seuraavat säännöt pätevät aloituslyöntiin:

- a) pelaaja saa vapaan käsipallon aloituslinjan takaa ja
- b) jos aloituksesta ei mene yhtään kohdepalloa pussiin, vähintään neljän kohdepallon on osuttava vähintään yhteen valliin, muuten lyönti on virheellinen. (ks. Säädösten kohta *17 Aloituslyönnin vaatimukset.*)

9.4 Aloituslyönnin jälkeinen lyönti - Push Out.

Jos aloituslyönnissä ei ole tapahtunut virhettä, lyöjä voi valita pelaavansa ”push outin”. Hänen täytyy ilmoittaa aikeestaan tuomarille ja tällöin virheet *6.2 Väärään palloon osuminen ensin* ja *6.3 Ei valliosumaa* pallo-osuman jälkeen eivät päde. Jos Push Outin aikana ei tapahdu virhettä, vastustaja saa päättää kumpi jatkaa. Push Outin aikana pussitettu 10-pallo spotataan ilman virhettä. Muut push-outin aikana pussitetut pallot jäävät pussiin.

9.5 Lyöntien maalaaminen ja pallojen pussittaminen

Kun pelaaja yrittää pussittaa palloa (aloituslyöntiä lukuun ottamatta), hänen täytyy ilmoittaa aikeestaan ilmoittamalla pussitettava pallo ja kohdepussi jokaisella lyönnillä elleivät ne ole ilmiselviä. Lyönnin muut yksityiskohdat, kuten valliosumat ja osumat muihin palloihin ovat samantekeviä.

Jotta pussitettava pallo voidaan laskea lyöjän eduksi, tuomarin täytyy olla varma mitä pelaaja aikoo yrittää. Jos tilanteessa on epäselvyyttä, esimerkiksi kyydin tai ylilyönnin tapauksessa, lyöjän täytyy ilmoittaa maalauksensa. Jos tuomari tai vastustaja on epä tietoinen lyönnin suhteen, sitä voidaan erikseen lyöjältä tiedustella.

9.6 Turvalyönti – “safety”.

Lyöjä voi milloin tahansa, myös aloituksen jälkeen, ilmoittaa lyövänsä turvalyönnin eli .safetyn. jolloin laillisen lyönnin jälkeen hänen lyöntivuoronsa päättyy. Jos lyöjä pussittaa laillisella turvalyönnillä pallon, on vastustajalla oikeus jatkaa pöydällä olevasta tilanteesta tai laittaa alkuperäinen lyöjä jatkamaan. (ks. *9.7 Väärin pussitetut pallot.*)

9.7 Väärin pussitetut pallot

Jos pelaaja ei onnistu maalatussa lyönnissään ja maalattu pallo menee väärään pussiin tai väärä pallo menee pussiin, lyöjän lyöntivuoro päättyy ja vastustajalla on oikeus jatkaa pöydällä olevasta tilanteesta tai laittaa alkuperäinen lyöjä jatkamaan

9.8 Lyöntivuoron jatkaminen

Jos lyöjä pussittaa laillisella lyönnillä maalatun pallon (paitsi push-outissa, ks. *2.4. Erän toinen lyönti - Push Out.*), jäävät muut samalla lyönnillä pussitetut pallot pussiin (paitsi 10-pallo, ks. *9.9 Pallojen spottaaminen.*) ja lyöjä jatkaa lyöntivuoroaan. Jos lyöjä maalaa ja pussittaa laillisella lyönnillä 10-pallon ennen kuin 10-pallo on pöydän viimeinen pallo, 10-pallo nostetaan pisteelle ja lyöjä jatkaa lyöntivuoroaan. Jos lyöjä ei onnistu pussittamaan maalattua palloa tai tekee virheen, lyöntivuoro vaihtuu ja jos virhettä ei tapahtunut, vastustaja jatkaa pöydällä olevasta tilanteesta.

9.9 Pallojen spottaaminen

Jos 10-pallo pussitetaan virheellä, push-outilla, maalaamattomana, väärään pussiin tai päättyy pelialueen ulkopuolelle, se spotataan. (ks. *1.4 Pallojen spottaaminen*). Muita kohdepalloja ei spotata koskaan.

9.10 Virheet

Jos pelaaja tekee virheen, lyöntivuoro vaihtuu ja vastustajalla on vapaa käsipallo (ks. *1.5 Vapaa käsipallo*).

Seuraavat ovat virheitä 10-pallossa:

6.1 Lyöntipallon pussittaminen tai päätyminen pelialueen ulkopuolelle

6.2 Väärään palloon osuminen ensin

6.3 Ei valliosumaa pallo-osuman jälkeen

6.4 Ei jalkaa maassa lyönnin aikana

6.5 Pallo päättyy pelialueen ulkopuolelle

6.6 Palloon koskettaminen

6.7 Kaksoislyönti / Kiinniolevat pallot

6.8 Työntölyönti

6.9 Pallot vielä liikkeessä

6.10 Lyöntipallon virheellinen asettaminen

6.12 Keppi pöydällä

6.13 Väärällä lyöntivuorolla pelaaminen

6.15 Hidas pelaaminen

6.16 Pakan sapluunavirhe

9.11 Vakavat virheet

6.14 Kolme peräkkäistä virhettä aiheuttaa erätappion. 6.17 Epäurheilijamainen käytös aiheuttaa tuomarin määräämän rangaistuksen virheen luonne ja vakavuus

huomioon ottaen.

9.12 Tasapeli

Jos erä päättyy tasapeliin, alkuperäinen aloittaja aloittaa uudestaan. (ks. *1.12 Tasapeli*)

Säädöstö

1. Hallinnollinen harkintakyky

Nämä säädökset koskevat pukeutumista, protestointia, aikataulutusta ja muita asioita jotka eivät ole mukana säännöissä, mutta joita pitää hallita kussakin erillisessä kilpailutapahtumassa. Jotkut näistä säädöksistä vaihtelevat turnausten välillä, kuten esimerkiksi voittomäärät sekä aloitusvuorot. Turnauksen johdolla on vastuu säädösten toimeenpanemiseksi. Näillä säädöksillä ei ole samaa toimeenpanevaa voimaa kuin säännöillä. Säännöt ovat aina etusijalla.

2. Poikkeukset sääntöihin

Sääntöjä ei voi muuttaa ellei erillistä turnauskohtaista muutosta ole toimeenpanemassa WPA Sports Director tai muu WPA:n toimitsija. Kirjallinen selitys sääntömuutokselle pitää olla saatavilla pelaajien kokouksessa.

3. Pukeutuminen

Jokaisen pelaajan peliasun pitää olla vähintään kyseisen turnauksen vaatimusten mukainen, puhdas, kunnollinen sekä hyvässä kunnossa. Jos pelaaja on epävarma peliasunsa suhteen, pitää hänen lähestyä turnauksen johtajaa ennen ottelua ja tiedustella peliasunsa laillisuutta. Turnauksen johtajalla on viimeinen sana pelaajan peliasun laillisuudesta. Poikkeustapauksissa turnauksen johtaja voi sallia pelaajan pelata riittämättömässä peliasussa jos esimerkiksi lentoyhtiö on hävittänyt pelaajan matkatavarat. Pelaaja voidaan sulkea turnauksesta pukeutumiskoodin rikkomuksen vuoksi.

Jos pukeutumiskoodia ei ilmoiteta ennen turnausta, oletetaan käytettävän WPA:n pukeutumiskoodia. Seuraavat vaatimukset ovat voimassa MM-kisoissa sekä World Tour -osakilpailuissa.

3.1 Miehet

Miehillä pitää olla joko pitkähihainen paita ja napitettu liivi tai normaali kauluspaita tai poolopaita, väri on vapaa.

Kauluspaidan tai poolopaidan helma pitää olla laitettu housun vyötärön sisään. T-paidat eivät ole sallittuja. Paidassa pitää olla vähintään lyhyt hiha.

Suorien housujen pitää olla puhtaat ja hyvässä kunnossa, väri on vapaa.

Denim/farkkukangas on kiellettyä, oli väri mikä hyvänsä, mutta farkkuleikkaus/tyyli on sallittu.

Kenkien pitää olla tyylikkäätsä puvun kengät jotka sopivat asuun. Lenkkarit ja sandaalit ovat kiellettyjä. Urheilukengät, joissa on tumma nahkapäällyste tai nahantapainen päällyste ovat sallittuja, mutta lopullisen päätöksen antaa turnauksen johtaja.

3.2 Naiset

Naiset voivat käyttää hametta, tyylikästä toppia, pukua, kauluspaitaa tai poolopaitaa joka peittää olkapäät. T-paidat eivät ole sallittuja. Suorien housujen pitää olla puhtaat ja hyvässä kunnossa, väri on vapaa. Denim/farkkukangas on kiellettyä, oli väri mikä hyvänsä, mutta farkkuleikkaus/tyyli on sallittu. Naispelaajat voivat käyttää hametta minkä helman pitää kuitenkin peittää polvet.

Kenkien pitää olla tyylikkäästäv puvun kengät jotka sopivat asuun. Lenkkarit ja sandaalit ovat kiellettyjä. Urheilukengät, joissa on tumma nahkapäällyste tai nahantapainen päällyste ovat sallittuja, mutta lopullisen päätöksen antaa turnauksen johtaja.

4. Pakan sapluuna

Pakan sapluunaa voidaan käyttää seuraavissa pelimuodoissa: 8-pallo, 9-pallo ja 10-pallo. 14.1:ssä ei ole sallittua käyttää sapluunaa.

4.1 Pakan sapluunan asettaminen

Ennen turnauksen alkua pöytään pitää tehdä tarvittavat merkinnät. Pystysuora viiva sapluunan keskikohdan läpi pitää olla piirrettynä sapluunan asettamista varten. Viivan pitää olla tarpeeksi pitkä kulkeakseen sapluunan ylä- ja alareian läpi.

4.2 Pakan sapluunan poistaminen

Aloituksen jälkeen tuomari poistaa sapluunan niin pian kuin mahdollista liikuttamatta palloja. Jos ottelussa ei ole tuomaria, vastustajan pitää poistaa sapluuna mikäli sapluunan tiellä on palloja. Jos palloja ei ole sapluunan tiellä, voi lyöjä poistaa sapluunan ilman vastustajaa.

Riippumatta siitä onko ottelussa tuomaria vai ei, sapluuna voidaan poistaa mikäli sen tiellä on korkeintaan 2 palloa estämässä poistamista. Poikkeuksena mikäli 1 tai useampi pallo ovat kiinni toisissaan estämässä sapluunan poistoa. Tällöin sapluuna jätetään pöydälle kunnes nämä pallot eivät enää ole sapluunan poiston esteenä. Sapluunaa poistaessa tuomari tai vastustaja voivat merkata sapluunan poistoa estävät pallojen paikat esimerkiksi pallon merkkauvälineseellä tai liiduilla. Poistettu sapluuna laitetaan tämän jälkeen sille varatulle paikalle pois pelialueelta ja vallien päältä ja esteenä olleet pallot palautetaan paikoilleen.

4.3 Pakan sapluunan määritelmä

Pakan sapluunan olisi hyvä olla tehty muovista, eikä sen tulisi olla paksumpi kuin 0,14mm eikä vaikuttaa pöytään mitenkään. Sapluunaa ei saa liimata pelialueen pintaan kiinni.

5. Aluetuomari

Turnauksessa saattaa olla käytössä aluetuomari, joka on vastuussa useasta eri pöydästä samanaikaisesti ja yhdellä pöydällä ei ole jatkuvasti tuomaria paikalla. Tässä tapauksessa pelaajien oletetaan silti seuraavan pelitapahtumia tietävän säännöt. Suositeltava menettelytapa on seuraava.

Lyömässä olevan pelaajan vastustaja suorittaa kaikki tuomarin tehtävät. Jos lyömässä oleva pelaaja arvelee ennen kyseistä lyöntiä, ettei vastustaja kykene asianmukaisesti tuomitsemaan lyöntiä, hänen täytyy pyytää aluetuomari paikalle katsomaan lyönnin suoritus. Myös lyömässä olevan pelaajan vastustaja voi pyytää aluetuomarin paikalle jos hän ei ole mielestään kykenevä tai halukas tuomitsemaan lyöntiä. Molemmilla pelaajilla on oikeus keskeyttää peli kunnes pelaaja on tyytyväinen pelin tuomarointiin. Jos pelaajien kesken tulee erimielisyyttä pelissä jossa tuomari ei ole läsnä ja aluetuomari kutsutaan paikalle tuomitsemaan lyönti jota hän ei ole nähnyt, hänen pitää ottaa tarkasti selville tilanteen ja lyönnin kulku. Tämä voi sisältää luotettavien silminnäkijöiden haastattelua, videomateriaalin tarkastelua tai lyönnin uudelleen lavastamista. Jos aluetuomaria pyydetään tuomitsemaan virheen tapahtuminen ja virheen tapahtumisesta ei ole muuta todistetta kuin yhden pelaajan väite tapahtuneesta toisen pelaajan esittäessä ettei virhettä tapahtunut, oletetaan tällöin ettei virhettä tapahtunut.

6. Epäurheilijamaisesta käyttäytymisestä rankaiseminen

Säännöt ja säädöstö antavat tuomareille ja muille toimitsijoille huomattavan valinnanvapauden tuomita epäurheilijamaisesta käyttäytymisestä. Useat eri tekijät ovat otettava huomioon näissä päätöksissä kuten aiempi käytös, aiemmat varoitukset, kuinka vakava teko on ja tieto joka on jaettu pelaajille pelaajien kokouksessa turnauksen alussa. Lisäksi on otettava huomioon kilpailun taso siihen nähden, että huippupelaajien oletetaan tuntevan säännöt ja säädöstön kun taas vasta-alkajat eivät välttämättä tiedä miten sääntöjä normaalisti tulkitaan.

7. Protestointi

Jos pelaaja tarvitsee tuomion tai päätöksen, ensimmäinen taho johon hän ottaa yhteyttä on tuomari. Tuomari tekee päätöksensä kaikkien niiden keinojen mukaan jotka tuntuvat hänestä sopivilta. Jos pelaaja haluaa protestoida tuomarin päätöstä vastaan, pitää hänen ottaa yhteys päätuomariin ja sen jälkeen turnauksen johtajaan. Kaikissa normaaleissa turnauksissa turnauksen johtajan päätös on lopullinen ja sitova. WPA:n MM-kisoissa voi valituksen jättää edelleen WPA Sports Directorille, jos hän on läsnä. \$100 pantti vaaditaan tällaisesta valituksesta ja se palautetaan mikäli päätös menee protestoijan eduksi.

Pelaaja voi pyytää tuomaria harkitsemaan päätöstään uudestaan, mutta ainoastaan kerran. Jos hän pyytää tuomaria uudestaan toisen kerran, se katsotaan epäurheilijamaiseksi käyttäytymiseksi.

8. Ohjeet tuomareille

Tuomari päättää kaikki asiat jotka liittyvät sääntöihin, ylläpitää hyvät peliolosuhteet, tuomitsee virheet ja tekee muut päätökset liittyen näihin sääntöihin. Tuomari keskeyttää pelin jos olosuhteet eivät salli tasapuolista pelaamista. Peli keskeytetään myös jos tuomiosta protestoidaan. Tuomari ilmoittaa virheet ja muut erityiset sääntöjen mukaiset tilanteet. Hän vastaa kysymyksiin sääntöjen edellyttämällä tavalla kuten esimerkiksi peräkkäisten virheiden lukumäärä. Hän ei voi antaa neuvoja sääntöjen tulkinnasta tai muista peliin liittyvistä yksityiskohdista joihin hänen ei sääntöjen mukaan tarvitse vastata. Tuomari voi avustaa pelaajaa restin kanssa. Jos lyönti niin edellyttää, tuomari voi pitää pöydän valaisinta pois lyövän pelaajan tieltä.

Kun kyseisessä pelimuodossa on käytössä kolmen virheen sääntö, tuomarin pitäisi ilmoittaa pelaajille mikä tahansa toinen perättäinen virhe siinä vaiheessa kun se tapahtuu sekä myös kun pelaaja jolla on kaksi perättäistä virhettä palaa takaisin pöydälle. Ensimmäinen varoitus ei ole sääntöjen puitteissa tarpeen, mutta se on tarkoitettu estämään myöhemmät väärinkäsitykset. Jos käytössä on pistetaulukko jossa virhetilanne on pelaajille näkyvillä, riittää se täyttämään varoitusvaatimukset.

9. Tuomarin vastaaminen kysymyksiin

Tuomari vastaa pelaajien esittämiin tiedusteluihin koskien objektiivisia yksityiskohtia kuten esimerkiksi onko pallo pakan sisäpuolella, onko pallo aloituslinjan sisäpuolella, paljonko pistetilanne on, kuinka monta pistettä vaaditaan voittoon, onko pelaajalla peräkkäisiä virheitä, mikä sääntö on voimassa jos tietty lyönti lyödään jne. Jos sääntöihin kysytään tarkennusta, tuomari vastaa parhaan kykynsä mukaan, mutta mikään tuomarin ilmoittama virheellinen informaatio ei suojaa pelaajaa sääntöjen toimeenpanolta. Tuomari ei voi tarjota subjektiivista mielipidettä joka voisi vaikuttaa peliin, kuten onko laillinen lyönti lyötävissä, onko kyytipallo tehtävissä, millaiset pöydän ominaisuudet ovat jne.

10. 8-pallon lisäys

Jos väri on valittu ja pelaaja epähuomiossa lyö vastustajan pallon pussiin pitää virhe ilmoittaa ennen kuin hän lyö seuraavan lyönnin. Jos kumpi tahansa pelaaja tai tuomari huomaa, että värit ovat vaihtuneet kesken pelin, peli keskeytetään ja pelataan uudestaan alkuperäisen aloituslyönnin suorittaneen pelaajan suorittaessa aloituslyönnin.

11. Tilanteen palauttaminen

Missä tahansa tilanteessa jossa palloja siirretään tilanteen palauttamisen takia, on se pelkästään tuomarin tehtävä ja velvollisuus. Tuomari voi kerätä asiaan liittyvää tietoa oman harkintansa mukaan. Hän voi pyytää yhdeltä tai molemmilta pelaajilta neuvoa, kuitenkin niin ettei pelaajien mielipide ole sitova ja heidän arvionsa voidaan hylätä. Asianomaisten pelaajien on oikeus protestoida tuomarin päätös vain kerran, mutta tämän jälkeen pallo tai pallot palautetaan tuomarin päätöksen mukaisesti.

12. Välineiden hyväksyminen

Kun turnaus tai turnauksen kyseinen ottelu on aloitettu, ei pelaajalla ole oikeutta kyseenalaistaa mitään turnauksen järjestäjän toimittamaa välineistöä paitsi jos hänellä on tuomarin tai turnauksen johtajan tuki; kaikki protestit on tehtävä ennen ottelua.

13. Pussien tyhjentäminen

Jotta pallo lasketaan pussitetuksi, sen pitää täyttää kaikki ehdot kuvattuna säännössä 8.3 *Pussitettu pallo*. Vaikka pussien tyhjentäminen palloista kuuluu tuomarin toimenkuvaan, viime kädessä vastuu kyseisen toiminnan puutteellisuudesta johtuvalla virheellä on aina lyöjällä. Jos tuomaria ei ole paikalla, esimerkiksi aluetuomarin tapauksessa, lyöjä voi itse suorittaa kyseisen toimenpiteen, kuitenkin niin että hän tekee selväksi vastustajalleen mitä hän on tekemässä.

14. Aikalisä

Ellei toisin määrätä turnauksen järjestäjän toimesta on molemmilla pelaajilla oikeus yhteen 5 minuutin mittaiseen aikalisään otteluissa joissa pelataan yli paras yhdeksästä (kasipallo) ja paras kolmestatoista (ysipallo). Jos ottelut ovat lyhyempiä, ei aikalisää ole käytössä. Käyttääkseen aikalisänsä, pelaajan täytyy:

- (1) ilmoittaa aikeestaan tuomarille
- (2) pitää huoli, että tuomari on tietoinen tilanteesta ja kirjaa aikalisän pistetaulukkaan
- (3) pitää huoli, että tuomari merkitsee pöydälle pelin olevan keskeytetty. (Yleinen käytäntö on jättää keppi pöydälle.)

Vastustajana täytyy pysyä istumassa kuten normaalinkin pelin aikana; jos hän saattaa itsensä tilanteeseen joka on normaalin pelin toiminnan ulkopuolella, hänen katsotaan myös käyttäneen aikalisänsä eikä hänellä ole sen jälkeen oikeutta uuteen aikalisään. Kasi- ja ysipallossa aikalisä pidetään pelien välissä ja peli keskeytetään.

14.1:ssä aikalisä alkaa pakkojen välissä; ja pöydällä oleva pelaaja voi jatkaa lyöntivuoroaan jos hänen vastustajansa päättää pitää aikalisän. Jos lyöjän vastustaja pitää aikalisänsä, hänen täytyy pitää huoli, että tuomari seuraa ottelua hänen poissa ollessaan; muuten hänellä ei ole oikeutta protestoida mistään lyöjän tekemästä virheestä. Aikalisän käyttävän pelaajan täytyy muistaa, että hänen tekemisensä ovat pelin hengen mukaiset ja jos hän käyttäytyy niiden vastaisesti, hänet voidaan tuomita epäurheilijamaisesta käyttäytymisestä.

Jos pelaajalla on jokin lääketieteellinen tila, sairaus, voi turnauksen johtaja harkintansa mukaan lisätä aikalisien määrää.

15. Peräkkäiset aloituslyönnit

Päättyessään kuka suorittaa aloituslyönnit ensimmäisen pelin jälkeen, kuten esimerkiksi ysipallossa, voi turnauksen johto määritellä erilaiset ehdot kuin säännöissä on mainittu. Esimerkiksi voittaja voi aloittaa, voidaan käyttää vuoroaloituksia siten että molemmat aloittavat kolme peräkkäistä aloitusta kukin.

16. Ysipallon pakka

Kuten säännössä 2.2 todetaan, 1-palloa ja 9-palloa lukuun ottamatta muut pallot asetetaan pakkaan sattumanvaraisessa järjestyksessä eikä mitään järjestelmällisyyttä saa olla missään pakassa. Jos tuomari ei ole tekemässä pakkoja ja pelaaja epäilee vastustajansa asettavan palloja tiettyyn järjestykseen pakassa, voi hän saattaa asian turnauksen toimitsijoiden tietoon. Jos toimitsija toteaa pelaajan tahallisesti järjestelevän palloja pakassa, pelaajalle annetaan virallinen varoitus ja kielletään tällainen toiminta. Varoituksen jälkeen jos pelaaja jatkaa kyseistä toimintaa, hänet tuomitaan epäurheilijamaisesta käyttäytymisestä.

17. Aloituslyönnin vaatimukset

Turnauksen johto voi asettaa erillisiä vaatimuksia aloituslyönnin suhteen pelimuodoissa joissa on käytössä ”avoin” aloitus kuten esimerkiksi ysipallossa tai kymppipallossa. Esimerkiksi voidaan vaatia, että lyöntipallo asetetaan aloituslyönnissä yhdelle tai useammalle rajoitetulle alueelle aloituslinjan takana.

18. Kolmen pisteen aloitussääntö

(1) Aloituslyönnissä vähintään kolme palloa täytyy mennä pussiin, leikata aloituslinja tai näiden yhdistelmä. Esimerkiksi yhden pallon mennessä pussiin kahden pallon täytyy leikata aloituslinja ja jos kaksi palloa menee pussiin, niin yhden pallon täytyy leikata aloituslinja. Aloituslinjan leikkaamisella tarkoitetaan sitä, että pallon reuna menee aloituslinjan yli.

(2) Jos aloittavan pelaajan lyönti ei täytä kohdan (1) vaatimuksia, mutta on muutoin laillinen lyönti, on lyöntivuoroon tulevalla pelaajalla mahdollisuus jatkaa pöydällä olevasta tilanteesta tai antaa lyöntivuoro aloittavalle pelaajalle.

(3) Jos ei-aloittava pelaaja hyväksyy pöydän sellaisenaan, ei push-out ole sallittu vaan pelaajan täytyy suorittaa laillinen lyönti.

(4) Jos lyöntivuoro palautetaan aloittavalle pelaajalle, voi hän halutessaan lyödä push-outin. Tässä tapauksessa lyöntivuoroon tuleva pelaaja voi jatkaa kyseisestä tilanteesta tai palauttaa lyöntivuoro push-outin tehneelle pelaajalle.

(5) Jos aloittavan pelaajan lyönti ei täytä kohdan (1) vaatimuksia, mutta on muutoin laillinen lyönti ja 9-pallo menee pussiin, nostetaan 9-pallo alapisteelle ennen seuraavaa lyöntiä.

Kolmen pisteen aloitusääntö on käytössä kaikissa WPA:n 9-pallon ranking-kilpailuissa yhdessä tappingin kanssa.

19. Lyöntipalloon koskeminen aloituslyönnin jälkeen

Saattaa olla, että pelaajalla ”kiksaa” aloituksessa ja pelaaja yrittää estää lyöntipallon kulun kepillään tai jollain muulla keinolla. Nämä ovat ehdottomasti kiellettyjä epäurheilijamaisen käyttäytymisen nojalla, sääntö 6.16(b). Pelaaja ei milloinkaan saa tahallisesti koskea mihinkään palloon paitsi eteenpäin suuntautuvalla lyönnillä missä kepin kärki osuu lyöntipalloon. Kyseisen virheen rangaistuksen määrää tuomari säännön 6.16 epäurheilijamaisen käyttäytymisen ohjeiden perusteella.

20. Kellotus – Shot Clock

Ottelua voidaan alkaa kellottaa missä vaiheessa tahansa turnauksen toimitsijan tai kumman tahansa pelaajan toimesta. Turnauksen johtaja tai muu toimitsija päättää otetaanko kellotus käyttöön vai ei. Jos päätetään alkaa kellottaa ottelua, molemmat pelaajat ovat kellotettavina ja paikalla on virallinen kellottaja koko ottelun ajan. Suosituksena on, että pelaajilla on 35 sekuntia käytettävissä lyöntiin jossa 10 sekuntia ennen ajan päättymistä annetaan varoitus. Molemmilla pelaajilla on 25 sekunnin lisäys (extension) kutakin peliä kohti. Kello käynnistetään kun kaikki pallot pysähtyvät, mukaan lukien pyörivät pallot. Kello pysäytetään kun kepin kärki osuu lyöntipalloon lyönnin merkinä tai jos käytettävissä oleva aika kuluu loppuun. Jos aika kuluu loppuun, on kyseessä virhe. Aloituslyönnin jälkeisen lyönnin aikarajaa on mahdollista pidentää, mutta

se ei saa ylittää 60 sekuntia.

21. Vain lyöntipallovirheet (cueball fouls only)

Jos ottelussa ei ole tuomaria, se voidaan pelata siten, että vain lyöntipallovirheet ovat rangaistavia. Tällöin muiden pallojen kuin lyöntipallon koskettaminen ja liikuttaminen ei olisi virhe paitsi jos tämä vaikuttaisi lyönnin lopputulokseen siten, että mikä tahansa pallo (myös lyöntipallo) kulkee liikkuneen pallon alkuperäisen alueen läpi. Jos näin ei tapahdu, vastapelaaja voi antaa liikkuneen pallon jäädä paikalleen tai palauttaa sen mahdollisimman lähelle molempien pelaajien hyväksymää alkuperäistä sijaintia. Jos pelaaja jatkaa lyömistä ilman, että antaa vastapelaajalle mahdollisuuden palauttaa liikkuneet pallot, kyseessä on virhe.

22. Myöhästynyt ottelun aloitus

Pelaajien täytyy olla pöydän ääressä ja valmiina aloittamaan pelinsä ilmoitettuna ottelun alkamisaikana. Jos pelaaja on myöhässä, hänellä on 15 minuuttia aikaa saapua pöydälle pelaamaan ottelunsa, muutoin hänet tuomitaan hävinneeksi ottelun. On suositeltavaa kuuluttaa pelaajaa 5 minuutin, toisen kerran 10 minuutin ja viimeisen ”minuutin kuulutuksen” 14 minuutin jälkeen ilmoitetun ottelun alkamisen. Tiukemmat vaatimukset voidaan ottaa käyttöön jos tämä käytös on pelaajan kohdalla toistuvaa.

23. Ulkopuolinen vaikutus

Ks. sääntö *1.9 Ulkopuolinen vaikutus*. Tuomarin tehtävänä on estää ulkopuolinen vaikutus, esimerkiksi katsojan ja viereisen pöydän pelaajan toimesta ja keskeyttää peli tarvittaessa. Vaikutus voi olla joko ruumiillista tai suullista.

24. Valmentaminen

Pelaajan on sallittua ottavaa neuvoja ja valmennusta vastaan valmentajaltaan ottelun aikana. Tämän ei kuitenkaan sallita olevan jatkuvaa jokaiseen lyöntiin kohdistuvaa valmennusta. On tuomarin ja turnausjohdon päätettävissä asiaan liittyvät lisärajoitukset. Aikalisää voidaan käyttää valmennukseen. Valmentaja ei pitäisi lähestyä pöytää. Jos tuomari päättää, että valmentaja vaikuttaa tai häiritsee peliä, hän voi käskä valmentajaa pysymään poissa ottelun ajan.

25. Act of God

Tämä saattaa olla jotain odottamatonta sääntöjen ja säädösten ulkopuolelta joka tapahtuu ottelun aikana. Tällöin tuomari päättää mikä on tasapuolisin ratkaisu ottelun jatkamiselle. Esimerkiksi pallot joudutaan siirtämään toiselle pöydälle, jolloin mahdollisesti joudutaan julistamaan pattitilanne jos tilanne ei ole sellaisenaan siirrettävissä.

26. Tuolissa pysyminen

Pelaajan, joka ei ole lyöntivuorossa, on pysyttävä hänelle osoitetussa tuolissaan kun lyöntivuorossa oleva pelaaja on pöydällä. Jos pelaajan tarvitsee poistua pelialueelta kesken ottelun, hänen pitää pyytää ja saada siihen lupa tuomarilta. Jos pelaaja poistuu pelialueelta ilman tuomarin lupaa, se tulkitaan epäurheilijamaiseksi käyttäytymiseksi.

27. Yhtaikaiset osumat

Jos lyöntipallo osuu lailliseen kohdepalloon ja ei-lailliseen kohdepalloon suunnilleen samanaikaisesti, eikä ole mahdollista määritellä kumpaan palloon lyöntipallo osui ensin, oletetaan tällöin että lyöntipallo osui ensin lailliseen kohdepalloon.

28. Kiinniolevien pallojen ilmoittaminen

Tuomarin täytyy tutkia tarkasti ja ilmoittaa tilanne mikäli pallo on hyvin lähellä vallia tai pallo on hyvin lähellä lyöntipalloa. Pelaaja joka ei ole lyömässä voi muistuttaa tuomaria siitä, että kyseinen ilmoitus voi olla tehtävä. Lyöjän on annettava aikaa pyynnölle sekä tilanteen tutkimiselle ja voi myös itse pyytää sitä.

Päivitykset 12.10.2016, 31.8.2018

Säännöt

2.3, 2.7, 3.8, 3.9, 4.2, 4.3, 4.8, 4.9, 6.11, 6.16, 9, 9.8

Säädöstö

3.1, 3.2, 17, 18, 20